

สรุปประเด็นสำคัญที่นำเสนอ

ปฏิรูประบบสุขภาพและชีวิต ปฏิรูปจิตสำนึกประชาธิปไตย มีประเด็นสำคัญ ๓ ประเด็นหลัก ๆ

๑. กรอบคิดของสุขภาพกับสุขภาวะ

สุขภาวะเป็นค่านิยมที่ครอบคลุมถึงภาวะความสุขของทั้งชุมชนเกี่ยวข้องกับสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่เฉพาะการรักษา แต่คือการป้องกันและดูแลสุขภาพด้วยตัวเอง เป็นปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ดีกินดี จิตใจดี ดูแลตัวเอง

ระบบสุขภาพในมิติใหม่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับปัจจัยกำหนดสุขภาพ ประกอบด้วย ปัจเจกบุคคล สภาพแวดล้อม และระบบบริการสุขภาพ ไม่ได้ว่าด้วยเรื่องโรคแต่ว่าด้วยระบบสุขภาพ การดำเนินการจึงใช้หลักการมีส่วนร่วม มีเหตุผล สมานฉันท์ และใช้หลักการประชาธิปไตยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดระบบสุขภาพที่พึงประสงค์

๒. จิตสำนึกประชาธิปไตยมีความสำคัญในการทำให้เราสร้างสังคมหรือชุมชนที่มีสุขภาวะที่ดี ต้องยึดหลักการสำคัญ ๓ ด้าน

๒.๑ ยึดเหตุผลจากข้อมูลที่มีหลักฐาน ตัวอย่างเช่น อันตรายของบุหรี่ ยาสูบ เหล้า ที่นำไปสู่อันตรายและการสูญเสียชีวิต อันตรายจากการรับประทานอาหารที่ไม่สุกไม่สะอาด อันตรายจากแร่ใยหินทำให้เกิดมะเร็งปอด

๒.๒ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน ตัวอย่างที่ดำเนินการในประเทศไทยเช่น การเมาไม่ขับ การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ การขับขี้อูฐ และในต่างประเทศตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จคือ การแก้ไขการระบาดของโรคอีโบล่าที่แอฟริกา

๒.๓ การแลกเปลี่ยนความเห็นเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปอย่างสมานฉันท์ การคุยกันฉันท์มิตร ที่ต้องใช้หลักฐานข้อมูลในการแลกเปลี่ยนความรู้ เตรียมข้อสรุป พร้อมรับฟังข้อมูลหลักฐานจากแหล่งอื่น เข้าใจและเห็นใจในข้อเสนอของฝ่ายที่ไม่ตรงกับเรา นำข้อมูลต่าง ๆ มาพิจารณาร่วมกันโดยไม่ลำเอียง พร้อมยอมรับในเหตุผล เพื่อนำไปสู่จิตสำนึกประชาธิปไตยในการนำไปสู่ข้อสรุปอย่างมีกัลยาณมิตร

๓. นโยบายของรัฐบาลด้านสังคมเน้นสุขภาพและสุขภาวะ โดยมียุทธศาสตร์สำคัญ ลดเหลื่อมล้ำ ค้ำจุนกัน สร้างสรรค์สังคม เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพและสุขภาวะ จึงเป็นการดำเนินการบูรณาการร่วมกันโดยหน่วยงานระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข ศึกษาธิการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และหน่วยงานด้านสังคมในสังกัดสำนักนายกฯ การทำงานเชื่อมโยงและบูรณาการด้านสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยรุ่นวัยเรียน วัยทำงาน และสูงวัย

สรุป การพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมนอกจากจะต้องอาศัยภาครัฐ แล้ว ต้องอาศัยกระบวนการนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม ซึ่งแสดงทั้งพลังทางสังคม พลังทางปัญญา ซึ่งเรียกว่าประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยรับฟังเจตนารมณ์และความต้องการของภาคประชาชน เพื่อนำมากำหนดนโยบายที่ภาคประชาชนต้องการ